

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Růst kojených dětí

Mateřské mléko je ideálním druhem výživy pro dítě v prvních měsících jeho života. Kojení je nenahraditelné a velmi přínosné jak po fyzické, tak psychické stránce nejen pro dítě, ale i matku samotnou. Proto Světová zdravotnická organizace (WHO) doporučuje výlučné kojení po dobu 6 měsíců a dále v kojení pokračovat s postupně zaváděným příkrmem do 2 roků věku dítěte, případně i déle.

Státní zdravotní ústav za finanční podpory grantového projektu MZ ČR č. 1/16/PDD věnoval podpoře kojení interaktivní kampaň [spoKOJENÍ](#)

Stejně jako pro celou dětskou populaci je možné a vhodné používat pro hodnocení růstu kojených dětí v prvních měsících po porodu růstové grafy. Růstová dynamika kojeného dítěte - zejména u hmotnosti - je ovšem odlišná od růstu dítěte, které kojeno není.

Zohlednění tohoto specifika přispívá k správnému hodnocení vývoje kojeného dítěte, brání zbytečnému zavedení dokrmu (zejména ve věku mezi 2. - 3. měsícem), zbytečnému zavádění příkrmů před ukončeným 6. měsícem a překrmování dítěte v druhém půlroce života. Správné pochopení a použití referenčních růstových grafů pro hodnocení růstu kojeného dítěte podporuje zachování výlučného kojení do věku 6 měsíců a částečného kojení i později.

Specifika v hodnocení růstu kojeného dítěte přehledně shrnuje metodická pomůcka - [LETAK.pdf](#) (2,17 MB), kterou v roce 2011 vydaly Státní zdravotní ústav a Univerzita Karlova v Praze, 3. lékařská fakulta. Leták je ke stažení volně k dispozici.

Zveřejněné (grafické) dílo je chráněno autorským právem v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů a jakákoliv jeho zneužití či manipulace s ním, zejména změna jeho grafického vzhledu či textu, uvádění nepravých údajů k němu, apod., jsou zcela nepřipustné. Je nutno dle platné citační normy řádně citovat konkrétní webové stránky Státního zdravotního ústavu jako zdroj.

Růstové křivky kojených dětí do 1 roku věku obsahuje jako volitelnou variantu i Program RůstCZ - [RustCZ.zip](#) (3,46 MB) umístěný na těchto stránkách SZÚ.

Aktuální referenční grafy základních tělesných charakteristik doplněné o hlavní percentilové křivky popisující [růst kojeného dítěte](#) je možné stáhnout ve formátu pdf.

Studie růstu českých kojených dětí z let 2008 - 2011, která shromáždila data o téměř 1800 dětech, umožnila mj. zhodnocení výskytu nadváhy a obezity mezi kojenými dětmi. Při preventivní prohlídce v 6 měsících jen u 3 % dětí výlučně kojených byla zjištěna nadváha a u 1% obezita. Jak počet výlučně kojených dětí s nadváhou, tak počet dlouhodobě kojených s hmotností v pásmu obezity je hluboko pod očekávaným podílem daným růstovou normou (7% nadváhy, 3% obezity) a s věkem dále klesal.

Další výsledky výzkumu jasně potvrdily, že časné zavedení dokrmu zkracuje celkovou dobu kojení.

Důležité informace a zajímavosti týkající se problematiky výživy kojenců shrnuje občasník [Stručné novinky](#) v kojení, který je vydáván Laktační ligou a Národním laktačním centrem ve spolupráci s nevládní organizací IBFAN-GIFA v Ženevě.

Problematice růstu a vývoje se věnují i další podkapitoly sekce [Hodnocení růstu a vývoje dětí a mládeže](#), z nichž některé nabízejí možnost stažení publikací a růstového software.